

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kuntien yhdistymisavustuksista annetun lain 5 ja 10 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kuntien yhdistymisavustuksista annetun lain voimassaoloaikaa ehdotetaan jatkettavaksi neljällä vuodella siten, että lakia sovellettaisiin kuntiin, joita koskeva kuntajaon muutos tulee voi-

maan viimeistään vuoden 1989 alusta. Samalla lakiin esitetään lisättäväksi säännös, jonka nojalla sisäasiainministeriö voi etukäteen ratkaista, suoritetaanko lisämenoihin yhdistymisavustusta.

PERUSTELUT

Laki kuntien yhdistymisavustuksista (560/78) annettiin 14 päivänä heinäkuuta 1978. Lain tarkoituksena on edistää kunnallisen jaotuksen tarkoituksenmukaista kehittämistä helpottamalla myönnettävin yhdistymisavustuksin niitä vaikeuksia, joita kuntaliitoksiin ja muihin merkittäviin kunnallisen jaotuksen muutoksiin saattaa liittyä. Lain 10 §:n, sellaisena kuin se on 13 päivänä huhtikuuta 1984 annetussa laissa (294/84), mukaan sitä sovelletaan kuntiin, joita koskeva kuntajaon muutos tulee voimaan aikaisintaan vuoden 1979 ja viimeistään vuoden 1986 alusta.

Vuosina 1979—1985 on ainoastaan vuonna 1981 tullut voimaan sellaisia kuntajaon muutoksia, joissa kunnan koko alue on liitetty toiseen kuntaan. Tuon vuoden alussa tapahtui tällaisia kuntajaon muutoksia kolme: Pusulan kunnan alue siirrettiin Nummen kuntaan, jolloin Nummen kunnan nimi samalla muutettiin Nummi-Pusulaksi, Lokalahden kunnan alue siirrettiin Uudenkaupungin kaupunkiin sekä Keikyän ja Kiikan kunnat yhdistettiin Äetsä-nimiseksi kunnaksi.

Valtion tuki kuntaliitoksiin ja muihin merkittäviin kuntajaon muutoksiin liittyvien taloudellisten vaikeuksien helpottamiseksi on jatkossakin ilmeisen välttämätön. Tämän vuoksi ehdotetaan lain voimassaoloaikaa edelleen jatkettavaksi siten, että sitä sovellettaisiin viimeistään vuoden 1989 alusta voimaantuleviin kuntajaon muutoksiin.

Käsitellessään hallituksen esitystä n:o 213 vp. 1981 laiksi kuntien yhdistymisavustuksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta eduskunnan laki- ja talousvaliokunta on mietinnössään n:o 16 kiirehtinyt sellaisen muutoksen saamista lakiin, että kuntien oikeus saada ennalta tieto yhdistymisavustusten määrästä voitaisiin toteuttaa. Käsitellessään hallituksen esitystä n:o 191 vp. 1983 mainitun lain voimassaoloajan jatkamisesta laki- ja talousvaliokunta on mietinnössään n:o 1 uudelleen kiirehtinyt lakiin tarvittavia muutoksia.

Kuntien itsehallintokomitea (komiteanmietintö 1983:3) on selvittänyt mm. toimenpiteitä, joiden avulla kuntajaon kehittymistä pienten kuntien kohdalla voitaisiin helpottaa ja ehdottanut, että muuttamalla lakia kuntien yhdistymisavustuksista tehtäisiin mahdolliseksi päätöksen antaminen ennakoita siitä, myönnetäänkö ja minkä suuruinen yhdistymisavustus, jos kunnat yhtyvät.

Myös kuntien keskusjärjestöt ovat pitäneet tarpeellisena, että yhdistymisavustusjärjestelmään sisällytettäisiin mahdollisuus ennakkoratkaisun tekemiseen. Tätä voidaankin pitää kuntajaon kehittymistä edistävänä ja kuntien rahoitus- ja muun suunnittelun kannalta muutoinkin tarpeellisena.

Esityksessä ehdotetaan, että sisäasiainministeriö voisi etukäteen ratkaista, suoritetaanko lisämenoihin yhdistymisavustusta. Ennakkotieto on katsottu perustelluksi kuntien yhdistymisavustuk-

sista annetun lain 3 §:n 3 momentissa tarkoitettujen lisämenojen osalta. Kunnan tulisi hakemuksessaan selvittää kuntien yhdistymisestä siirtymävaiheessa aiheutuvat lisämenot ja niiden vastapainona syntyvät säästöt sekä valtionosuuksien ja -avustusten menetykset ja lisäykset.

Ennakkoratkaisua olisi yhdistymisavustusta myönnettäessä sitovana noudatettava, ellei tulo- ja menoarviosta muuta johdu. Ennakkoratkaisun sitovuus edellyttää, että päätöksen perusteena

olevissa tiedoissa ja olosuhteissa ei ole tapahtunut muutosta. Jos päätöksen perusteena olevat tiedot ovat muuttuneet, lopullisessa päätöksessä otetaan muutos huomioon.

Lakia sovellettaisiin kuntiin, joita koskeva kuntajaon muutos tulee voimaan viimeistään seuraavan vaalikauden alussa vuonna 1989.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kuntien yhdistymisavustuksista annetun lain 5 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kuntien yhdistymisavustuksista 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetun lain (560/78) 10 §, sellaisena kuin se on 13 päivänä huhtikuuta 1984 annetussa laissa (294/84) ja *lisätään* 5 §:än uusi 2 momentti seuraavasti:

5 §

Sisäasiainministeriö voi hakemuksesta etukäteen ratkaista, suoritetaanko lisämenoihin yhdistymisavustusta. Ennakkoratkaisua on yhdistymisavustusta myönnettäessä sitovana noudatettava, ellei tulo- ja menoarviosta muuta johdu eivätkä ennakkoratkaisun perusteena olevat olosuhteet ole muuttuneet.

10 §

Tätä lakia sovelletaan kuntiin, joita koskeva kuntajaon muutos tulee voimaan aikaisintaan vuoden 1979 ja viimeistään vuoden 1989 alusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Helsingissä 10 päivänä toukokuuta 1985

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sisäasiainministeri *Kaisa Raatikainen*

Laki

kuntien yhdistymisavustuksista annetun lain 5 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntien yhdistymisavustuksista 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetun lain (560/78) 10 §, sellaisena kuin se on 13 päivänä huhtikuuta 1984 annetussa laissa (294/84) ja *lisätään* 5 §:än uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Sisäasiainministeriö voi hakemuksesta etukäteen ratkaista, suoritetaanko lisämenoihin yhdistymisavustusta. Ennakkoratkaisua on yhdistymisavustusta myönnettäessä sitovana noudatettava, ellei tulo- ja menoarviosta muuta johdu eivätkä ennakkoratkaisun perusteena olevat olosuhteet ole muuttuneet.

10 §

Tätä lakia sovelletaan kuntiin, joita koskeva kuntajaon muutos tulee voimaan aikaisintaan vuoden 1979 ja viimeistään vuoden 1986 alusta.

Tätä lakia sovelletaan kuntiin, joita koskeva kuntajaon muutos tulee voimaan aikaisintaan vuoden 1979 ja viimeistään vuoden 1989 alusta.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 _____*

